

Ταμείο Συνοχής

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 161 της Συνθήκης ΕΚ,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του στις 22 Απριλίου 2004 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής που αφορά την τρίτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή²,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Ιουνίου 2005 για την Προσωρινή Επιτροπή για τις πολιτικές προκλήσεις και τα δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013³ και ιδίως τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης για το εν λόγω θέμα καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013 (COM(2004)0487),
 - έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (COM(2004)0492 – 2004/0163(AVC))⁴,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 75, παράγραφος 3, του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την προσωρινή έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης καθώς και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού (A6-0178/2005),
1. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να λάβουν υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις:
 - i. εκτιμά ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή πρέπει να παραμείνει ουσιώδεις και θεμελιώδεις στοιχεία εν όψει του προσδιορισμού της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης· εκτιμά, συνεπώς, ότι το Ταμείο Συνοχής πρέπει να συνεχίσει να υπηρετεί τον στόχο της Ένωσης για την προαγωγή της συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών·
 - ii. ζητεί, κατά τη νέα περίοδο, κάθε φορά που θα γίνεται λόγος για οικονομική και κοινωνική συνοχή, να προστίθεται η αναφορά στην αρχή της εδαφικής συνοχής και να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη αυτής της νέας έννοιας·

¹ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα.

² ΕΕ C 104 Ε της 30.4.2004, σ. 1000.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2005)0224.

⁴ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα.

- iii. εκτιμά ότι πρέπει να αναζητηθεί πολιτική λύση για τις περιοχές της Ένωσης που θα αποκλεισθούν μελλοντικά συνεπεία της διεύρυνσης·
- iv. υποστηρίζει τους στόχους του Ταμείου Συνοχής και τα κύρια μέσα που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους, όπως προτείνονται από την Επιτροπή·
- v. ζητεί να υποστηριχθεί η αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής από 18 000 (για την περίοδο 2000-2006) σε 62 990 εκατομμύρια ευρώ και η ισόρροπη κατανομή μεταξύ των επιλέξιμων τομέων του περιβάλλοντος και των μεταφορών, με κάποια ελαστικότητα στην παρέμβαση του Ταμείου·
- vi. διευκρινίζει ότι οι πιστώσεις που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004)0494) αφορούν αποκλειστικά την περίοδο που ξεκινά με το οικονομικό έτος 2007 και είναι καθαρά ενδεικτικές, έως ότου επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο από το 2007 και για τα επόμενα έτη·
- vii. πιστεύει ότι, εφόσον εγκριθούν οι προσεχείς δημοσιονομικές προοπτικές, η Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, είτε θα επιβεβαιώσει τα ποσά που σημειώνονται στην πρόταση κανονισμού, είτε θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προσαρμοσμένα ποσά προς έγκριση, ώστε να εξασφαλισθεί η συμβατότητα με τα ανώτατα όρια·
- viii. επαναλαμβάνει ότι θεωρεί πρώτη προτεραιότητα και στρατηγικής σημασίας τον προγραμματισμό που έχει ως στόχο να διευρύνει το φάσμα ισχύος της πολιτικής για τη συνοχή·
- ix. υπογραμμίζει και υπενθυμίζει τον ρόλο του Κοινοβουλίου, ως αρχής που λαμβάνει δημοσιονομικές αποφάσεις στο πεδίο αυτό·
- x. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να περιλάβουν στα δημοσιονομικά έγγραφα (σύμφωνα με το άρθρο 3 του δημοσιονομικού κανονισμού) την ετήσια ανάλυση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή·
- xi. ζητεί τη βελτίωση και αποσαφήνιση της παρουσίασης του προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής, με τον διαχωρισμό των κονδυλίων για κάθε ένα από τα τρία τμήματα του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 2 της πρότασης κανονισμού·
- xii. υπενθυμίζει, τέλος, ότι το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος, συνεπώς, πρέπει να γίνεται σεβαστός·
- xiii. ζητεί από την Επιτροπή να προσθέσει στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της πρότασης κανονισμού την εξής φράση:

«όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 884/2004/EK»·
- xiv. υποστηρίζει ότι, εκτός από τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, πρέπει να είναι επίσης επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής τα προγράμματα που έχουν ως αντικείμενο

την βελτίωση των περιφερειακών δικτύων καθώς και την εξασφάλιση της ασφάλειας και της λειτουργικότητάς τους·

- xv. ζητεί να περιληφθούν, στους διάφορους τομείς μεταφορών που εμπίπτουν στο πεδίο παρέμβασης του Ταμείου Συνοχής, η παράκτια ναυτιλία, οι θαλάσσιες συνδέσεις και οι διασυνδέσεις με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα μικρότερα νησιά·
- xvi. το άρθρο 2, σημείο 3 της πρότασης κανονισμού να διατυπωθεί ως εξής:
- «τομείς που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και παρουσιάζουν σαφή περιβαλλοντική διάσταση, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, στον τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, τμήματα ισοδύναμα με αυτοκινητοδρόμους ή εθνικοί οδοί που συνδέουν με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, σιδηροδρομικές γραμμές (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών), η θαλάσσια και η εσωτερική ναυσιπλοΐα, οι πολυτροπικές μεταφορές και η διαλειτουργικότητά τους, η διαχείριση της οδικής και εναέριας κυκλοφορίας, οι μη ρυπογόνες αστικές συγκοινωνίες και τα μέσα μαζικής μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένων των τροχαίων υλικών και της οδικής υποδομής για πούλμαν και λεωφορεία)»·
- xvii. ζητεί να περιληφθεί στο άρθρο 2 της πρότασης κανονισμού ρητή αναφορά στα άτομα με αναπηρίες, και ζητεί, τα σχέδια έργων που χρηματοδοτεί το ταμείο Συνοχής να προβλέπουν επίσης τη δυνατότητα άρσης των εμποδίων κάθε είδους·
- xviii. θεωρεί ότι η τελική δημοσιονομική συμφωνία πρέπει να εξασφαλίζει ότι η ΕΕ θα έχει τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται στις πολιτικές προκλήσεις της εποχής μας, και ιδίως στη μεταρρύθμιση της πολιτικής για τη συνοχή· για τον σκοπό αυτό, το ποσοστό 0,41% του ΑΕΠ μοιάζει να παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο·
- xix. εκτιμά ότι η αναστολή ολόκληρης ή τμήματος της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο στην περίπτωση της απόφασης του άρθρου 104, παράγραφος 8 της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ειδικής απόφασης του Συμβουλίου και να μη συμβαίνει αυτόματα, όπως προβλέπει η πρόταση κανονισμού·
- xx. ζητεί να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και εκείνων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών προγραμμάτων, ιδίως δε του Natura 2000·
- xxi. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επέκταση της βοήθειας στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεδομένου ότι υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες εφαρμογής στις συμμετέχουσες χώρες και τα οφέλη που προκύπτουν, όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
- xxii. εκτιμά ότι οι κανόνες που αφορούν τα μεγάλα έργα, που διέπονται από τα άρθρα 38-40 της πρότασης γενικού κανονισμού (COM(2004)0492), πρέπει να ενσωματωθούν ρητώς στην πρόταση κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής για λόγους αύξησης της διαφάνειας·

- xxiii. ζητεί επίσης να συμπεριληφθεί ρητώς στην πρόταση κανονισμού η χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας (μελέτες, αξιολογήσεις, πραγματογνωμοσύνες, στατιστικές κ.λπ.), δυνάμει του άρθρου 43 της πρότασης γενικού κανονισμού·
- xxiv. υπογραμμίζει την ανάγκη καθιέρωσης ρήτρας ελαστικότητας για να εξαιρούνται από την επιλεξιμότητα οι δαπάνες αγοράς γηπέδων για ποσό που υπερβαίνει το 10% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης για τις πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 3, παράγραφος 3 της πρότασης κανονισμού, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η υλοποίηση του έργου στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο συντελεστής αυτός είναι ανεπαρκής και μπορεί να θέσει προβλήματα στην εφαρμογή· εκτιμά ωστόσο ότι πρέπει να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την ανακαίνιση των κοινωνικών κατοικιών με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας, τη διατήρηση του περιβάλλοντος και την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής συνοχής·
- xxv. ζητεί την διακοπή της χρηματοδότησης για τα προγράμματα που έχουν καταρτισθεί χωρίς να σέβονται την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ·
- xxvi. ζητεί από την Επιτροπή να καταρτίσει κατάσταση ενδεικτικών προτεραιοτήτων στη φάση του προγραμματισμού για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων, κυρίως από πλευράς ποιότητας, αποτελεσματικότητας των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων και συμβολής τους στην αειφόρο ανάπτυξη σε όλους τους τομείς που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής·
- xxvii. ζητεί από την Επιτροπή να εισαγάγει την αρχή ενός μηχανισμού «συστήματος πριμοδότησης», προκειμένου να επιβραβεύεται η πρόοδος που σημειώνουν τα κράτη μέλη με τις καλύτερες επιδόσεις, ιδιαίτερα δε την καλύτερη αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, την καλύτερη ανάλυση κόστους - οφέλους, την καινοτομία και τη συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη·
- xxviii. κρίνει ότι θα ήταν χρήσιμο να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Συνοχής: ειδικές συνοδευτικές δράσεις και εφαρμογή του συστήματος των «βέλτιστων πρακτικών»·
- xxix. υποστηρίζει τη στοχοθετημένη εφαρμογή του κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης (επονομαζόμενου κανόνα N+2) στο Ταμείο Συνοχής· ζητεί, ωστόσο, κάποια ευκαμψία στην εφαρμογή του κατά την πρώτη τριετία της νέας περιόδου προγραμματισμού·
- xxx. καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των απόκεντρων κρατών μελών και των νησιωτικών κρατών μελών που δικαιούνται ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής, δεδομένου ότι εμφανίζουν φυσικά και δημογραφικά μειονεκτήματα που οδηγούν σε δυσχέρειες και ανισότητες ως προς το αναπτυξιακό επίπεδο·
2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να ζητήσει να συνεχισθεί η συζήτηση με το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 75, παράγραφος 3, του Κανονισμού και, ενδεχομένως, να κινηθεί τη διαδικασία συνδιαλλαγής με το Συμβούλιο που προβλέπεται από την κοινή δήλωση του 1975, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κανονισμού·
3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην

Επιτροπή.